

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVI. Gegužė - May 28, 1971 Nr. 41

TAUTINĖS MINTIĖS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŠAUDYMŲ PROBLEMA

Praėjo metai po tragiškojo įvykio Valstybinėje Kento kolegijoje. Keturi demonstrantai, kurie kartu su minia kitų, anarchiškai elgėsi kolegijos kieme -- neklaušė administracijos reikalavimo išsiskirstyti, bomba rdavo iškviestuosius tautinės gvardijos karius akmenimis ir pagaliais, kariams ėmus šaudyti buvo nukauti.

Vienai žiūrint šis įvykis yra tragedija, kitaip -- tam tikra skaudi pamoka. Tai yra minios anarchijos konfrontacija sutvarkos reikalavimu. Visai Amerikai iki gyvo kaulo nusibodo šlykštis ir beprasmingi nesimokančių "studentų" demonstracijų ir vandalizmo reiškiniai mokykloje. Ši anarchija pasidarė šlykščiausiu reiškiniu kaip tikai tokiame Amerikos kultūrinių pastangų židinyje, kurie skirti priaugančios kartos mokslinimui. Šiai institucijai mokesčių mokėtojai sudeda bilijonus dolerių, be tų židinių nei faktiniai, nei moraliai nebe kontroliuoja. Studentų minias kontroliuoja radikalai, kurie ieško progų kelti netvarką ir riaušes bet kuria proga ir bet kuria kaina. Tų radikalų nuopelnui tad ir tenka kurti radikalinio nusistatymo studentų nukovimas per kolegijos riaušes.

Metams po įvykio sukakus, žinomas rašytojas James Michener išleido platus tyrinėjimo knygą "Kent State, What Happened and Why". Tai yra pastanga atstatyti įvykį minutė po minutės.

Michener rašo: Užkietėję revoliucionieriai ir jų vadovai buvo pasiryžę išprovokuoti konfrontaciją (minios ir tvarkdary) kuo didesnio masto ir tai neišvengiamai įvyko.

Rašytojas nurodo, kad riaušinių minioje buvo agitatoriai, nieko bendro neturį su kolegija, kurie ragino minią elgtis revoliucingai. Kolegijos studentų moralę atestuoja rašytojo aprašomos scenos, kur nusirengusios "studentės" pastatų languose demonstravo kariams savo nepadorias pozas ir kvietė "make love, not war".

buvo naudota tam tikra strategija, įvilioti riaušes tramdinti karus į plotą, kur jie gali būti apsupti. Nuotraukoje prieš pat desperatišką šaudymą matyti keturiasdešimt karių prieš tūkstantinę bet kolį susivaldydamą praradusių riaušinių. Rašytojas nurodo, kad beatodairinė minios agitacija pelnė tai, ko buvo ieškota -- platus riaušių garso -- šūvių ir mirčių.

Rašytojas nurodo, kad Kento gatvėse buvo grasu jau iš seniau vis matyti purvinus, ilgaplaukius ir basus jaunuosius žmones, tikrą ligų ir keičiausių idėjų propaguotojų minią. Buvo tai degamoji medžiaga, laukusi degtuko.

Viena Kento moteris tvirtina: Tai būtų sveikiausia Amerikai, jeigu visi tie riaušiniai būtų nukauti. Kita moteris pasakė savo dukrai kuri dalyvavo demonstracijose: tu užtarnavai šaudymo...

Metams sukakus spauda ir radijas ėmė iš naujo kelti simpatijas riaušių dalyviams, žuvusiuosius gi skelbti kankiniais dėl amerikinių dorybių: dėl kovos už laisvą žodį ir laisvą demonstraciją.

Pulitzer premija apdovanojo studentą Filo, kuris pagavo savo nuotraukoje merginą prie nukautu studento lavono. (Ta mergina yra pabėgusi iš nusikaltėlių pataisos namų Floridoje ir neturi nieko bendro su Kento kolegija). Televizija parodė žuvusiųjų tėvus, kurie teisingai jų vaikų dalyvavimą kolegijos riaušėse. (Išaiškinta, kad keturi žuvusieji buvo aktyvūs radikalai studentų tarpe). Ant lemtingo kolegijos kiemo įvykio pabrėžtinai dekoratyvus įvykiu minėjimas su degančiomis žvakėmis nakties tamsioje. CBS televizijos programoje įvykis buvo pristatytas kaip

Čiurlionio ansamblio šokėjos.

J. Garlos nuotrauka

Amerikos barbarybė, kur kariai naikino studentus...

Spauda ir televizija sukūrė gana falšyva minėjimą įvykio, kuris buvo riaušinių išprovokavimas. Buvo riaušės, kolegijos pastatų padegimas, visi mokslo institucijos namų langai ir mokslo priemonės buvo suardyti, tūkstantizmas pasiekė aukščiausią laipsnį, kariams grasino kerštu, apmėtė jų būrį akmenimis, buteliais ir pagaliais. Juos supo ir grasino sumalti. Tūkstantinė netvarkinga, siautėjanti minia buvo pati pirmoji karių savisaugos šūvių priežastis.

Tai netvarkai paminėti, pometų, toje pat vietoje susirinkusi minia uždegė žvakes ir per mikrofonus skaitė bolševikinio poeto Jevtušenko eilėraščius: Jus užmušė, jus nužudė už tai, kad jūs mylėjote gėles... Kito komunisto poeto Alan Patono eilėraščius, skaitytas minėjimo žvakių šviesoje, tvirtino: Amerikos pirštai kruvini, nuo pirštų laša nužudytų vaikų kraujas...

National Review, apžvelgdamas Kento kolegijos įvykius, daro išvadą, kad tai tipingas sveikojamo Amerikos nusistatymo išskraipymas, tai būta sveikojamo proto patologijos. Nei spauda, nei CBS televizija nepaminėjo, kad prieš spontanišką šaudymą, buvo trijų dienų įvadas. Tai buvo riaušės, artėjančios į revoliucinį sukilimą. Serantono Komisijos raportas (anksčiau) ir James Michener knyga (dabar) atkuria baisius ir šlykščius vaizdus, prie kurių atsiradimo privedė demoralizuota kolegijos tvarka, radikalųjų hipių stiliaus agitatoriai ir visiškai analfabetiška moralės ir tvarkos požiūriu studentų minia.

Chicago Tribune (gegužės 10 d.) tilpo geras K. Karn laiškas, nurodąs, kad Amerikoje siautėjo penktoji kolona, kuri veržiasi šmeižti ir dergti Amerikos autoritetus, mokyklų tvarką ir kariuomenę.

K. Karn dar giliau už rašytoją J. Michenerį pastebėjo, kur glūdi viso Amerikos pikto šaltiniai.

LIETUVOS KONSULATAS NEUŽDARYTAS

Praėjusią savaitę vienas lietuvių laikraštis paskelbė žinią, kad ilgai veikęs Lietuvos konsulas Kolumbijoje esąs uždarytas.

Susisiekius telefonu su konsulu dr. St. Siručiu Bogotoje, patyrėme, kad ano laikraščio paskelbtoji žinia

PASIKEITIMAI

Kol kas tik atmosferoje, bet...

Vis daugiau atrodo, kad ping-pong rungtynės tarp amerikiečių ir kiniečių iš tikro atvertė naują lapą, kaip teigė Raudonosios Kinijos ministras pirmininkas Ču Enlai, amerikiečių - kiniečių santykiuose. Ir ne tik toje knygoje. Jei Kinija iš tikro nori ir gali aktyviau dalyvauti tarptautinės politikos žaidimuose, -- galime susilaukti labai didelių pasikeitimų. Jų susilaukėme jau dabar. Tiesa, ne konkrečių. Ko susilaukėme yra tik atmosferos pasikeitimas, tačiau kaip tik ji ir turi pirmiausia pasikeisti.

Vien tik geresnių amerikiečių - kiniečių santykių galimybę paskatino Maskvą užbėgti Pekinui už akių. Gegužės 14 d. Brežnevas Tiflise pareiškė, kad dėl visko galima susitarti, reikia tik derėtis. Už savaitės prezidentas Nixonas pertraukė visas televizijos ir radijo programas savo pranešimu apie susitarimą su sovietais dar šiais metais susitarti dėl lenktyniavimo raketų apsiginklavimo srityje sustabdymo.

Toks susitarimas, žinia, dar nieko konkrečiai nereiškia. Nixonui jis buvo labai svarbus politiniais sumetimais. Jei iš tikro jam pasiseks prieiti prie konkrečių rezultatų pagyvėjusiuose santykiuose su sovietais ir kiniečiais, jis gali būti tikras savo perinkimu, ypač prileidus ūkinės būklės pagerėjimą.

Izvestija, kaip dera ofi-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

ciuzui, tą susitarimą dėl susitarimo paskelbė pirmame puslapyje, bet ypatingai jo neiškeldama. Partinė Pravda tą komunikatą degradavo įpenkai puslapį kaip mažai reikšmingą. Tačiau sovietų laikraščiai daug vietos skyrė amerikiečių reakcijai į tą susitarimą, kas, pagal kremloginologistus, reiškia, kad ir sovietų valdantieji sluoksniai jai pritaria.

Savaime aišku, kad sovietai neskelbs, jog jie tai padarė iš galimo amerikiečių - kiniečių flirto baimės. Jie skelbia, kad dabartiniai pasikeitimai išplaukė iš Brežnevo šešių punktų taikos programos, paskelbtos 24-tame kompartijos

kongrese š.m. kovo 30 dieną...

Kaip ten būtų, laikraščius pasidarė skaityti įdomiau. Ir jei kas, pavyzdžiui, kokias dvi savaites atostogavo ir visai nesidomėjo pasaulio įvykiais, dabar pajautų, kad ir pereito sekmadienio New York Times "The week in review" skyrių, jis galėtų nustebti. Kiek daug pasikeitimų!

Amerikiečiai ir sovietai rado bendrų interesų raketų apribojimo srityje. Prancūzai iš principo sutiko į Bendrąją Europos Rinką įsileisti D. Britaniją, kas, atrodo, turėtų praskiesti tą griežtą organizaciją dar keturiais nariais: D. Britanija, Danija, Norvegija ir Airija. Sakome

IŠVYKA Į P. AMERIKĄ

Šiuo pranešu maloniam Clevelando lietuvių dėmesiu, kad telefonu susisiekius su Lietuvos konsulu Dr. St. Siručiu Kolumbijoje ir po trijų pasitarimų ponų Mikulskių rezidencijoje, dalyvajant Čiurlionio Ansamblio vadovams p. Mikulskiems, Garbės komiteto nariams, ansamblio valdybos pirmininkui p. V. Plečkaičiui ir Venezuelos LB Centro Valdybos pirmininkui Vladui Venckui viskas nuosirdžiai buvo išsiaiškinta ir prieita vieningos nuomonės visais ansamblio išvykos ir koncertinės programos klausimais, paskelbiant visuomenės žiniai, būtent:

Čiurlionio Ansamblis savo istorinę išvyką Pietų Amerikon pradeda šia tvarka: Colombia (Medellin - Bogota) ir birželio 28 atvyksta Venezuelon dalyvauti Venezuelos Respublikos nepriklausomybės paskelbimo 150 metų sukakties proga.

Čiurlionio Ansamblių Venezueloje globoja šio Krašto Apsaugos Ministerija (Ministeria de Defensa Nacional) padedant vyr. organizaciniam komitetui ir 4-sios pėstininkų divizijos vadovybei. Visos programos detalės galutinai bus aptartos V. Venckui grįžus Venezuelon gegužės 26 d.

Venezuelos Krašto Apsaugos Ministerijos oficialiai paskirtas laikas viešnagai - koncertams yra nuo birželio 28 iki liepos 6. Detalės bus paskelbtos atskirai.

Linkiu sėkmės ir iki malonaus pasimatymo.

Inž. Vladas Venckus
Venezuelos LB Centro Valdybos Pirmininkas

'praskiesti' nes naujų narių su specialiais interesais priėmimas sutrukdys (Nukelta į 2 psl.)

Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą Clevelande baigę abiturientai su savo vadovais. Stovi iš kairės: V. Nasvytytė, S. Kazėnaitė, M. Laniasukas, R. Sniečkutė, A. Čiuberkis, A. Narušaitė, R. Kazlauskas, D. Miškinytė, Sėdi: mokytojas Jonas Vyšnionis, mokyklos vedėjas Petras Balčiūnas ir globėjas Simas Laniasukas. (Plačiau apie mokyklos mokslo metų užbaigimą 7 psl.)

J. Garlos nuotrauka

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

BENDRANAUTAI

Žodis nautas, pagal visokią semantinę išmintį, reiškia keliautoją. Amerikoniškai Cape Kennedy sviedžia į dangų astronautus. Tai reiškia -- keliautojus į žvaigždes. Rusai iš savo kosmodromų laido į dangų kosmonautus. Tai reiškia -- visatos keliautojus. Ir mūsų brangioji tėvynė retkarčiais ima ir paleidžia mūsų link bendranautus. Tai reiškia keliautojus į bendravimą arba bendradarbiavimą. Reikia išdidžiai tarti, kad mažoji mūsų tėvynė bendranautų skaičiumi pralenkė ir rusus su jų kosmonautais, ir amerikonus, su jų astronautais. Lietuviškų bendranautų kelionės pačios dramatiškiausios. Rusai ir amerikoniškai nustoja kalbėti apie savo nautus, vos jie grįžta į žemę, o lietuviai kalba, svarsto, pyksta, dalosi nuomonėmis apie savo bendranautus ir metams po kelionės praslinkus. Ir dabar vis ir vis daugeliui ant liežuvių ir spaudoje užkliūva lietuviškųjų bendranautų: Kubiliaus, Noreikos, Kaniavų dueto, Dau noro, et tutti quanti, kelionės.

Štai Vienybė skelbia žymiausioje savo tabloido vietoje:

"MONIKA RAVINSKIENĖ, kultūrinių ryšių su užsienių lietuviais draugijos tarnautoja, porai mėnesių atostogų atvyko į Ameriką. Ją iš Lietuvos iškviētė Kazickai iš New Rochelle, N.Y."

Kaip žinia, Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviams draugija yra tas tarybinis kosmodromas, kuris laido gausius bendranautus į Ameriką. Šiam kosmodromui sėkmingai vadovauja ir žinomas bendranautų bosas Vytautas Kazakevičius. Net nuostabu, kad Monika tikrai dabar apžergė raketą skristi per Atlantą.

Tuo tarpu matematikas bendranautas Statulevičius jau pargrįžta į Vilnių, palikęs čia neužmirštamus pareiškimus. Matematikas bendranautas mus užtikrina, kad "Avižieniui kelias į Lietuvą ir toliau atviras" (Naujienos, 4.30.71). Bet bendranautas išpėjo, kad kitiems turistams Kaune dar nepastatytas viešbutis. Bendranautas užtikrina, kad kolūkiečiai gyvena kaip inkstas taukuose. Jis gi jau turi ir savo šoferį, kaip priedą prie Moskvičio. Ir apie kapitalistinio užsienio dalykus matematikas Statulevičius kalbėjo su matematiška precizija. Ana va, Vengrijoje nebuvo sukilimo! Ten tikrai "ŽULIKAI" mėgino galvas pakelti, bet Raudonoji armija tuoj pat žulikams galvas nukirsdino. Taip pat matematikas pasisakė laisvai renkąs per tarybinius balsavimus Brežnevą ir KosiGINĄ atstovais nuo tarybinės Lietuvos. Jeigu laiko pabaluoti nėra, tai matematikas palieka savo vietoje savo "nianką" ir pabaluoja už Brežnevą...

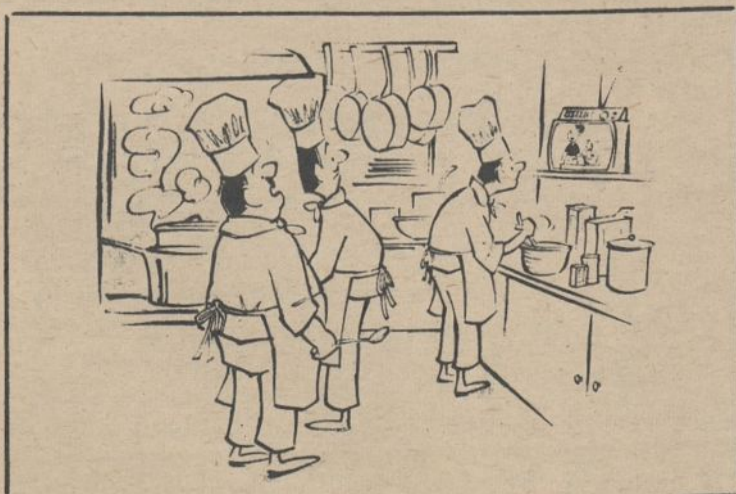
Į kiekvieną paklausimą Statulevičius turėjo tris atsakymus. Bendranautas pasirodė šlovingai. Jis buvo pats šnekiausias iš turėtų bendranautų. Tik neturėjo jis noreikiškio tenoro, nei sodraus daunoriško baritono suvirpdyti auditoriją. Jo nesivaikė Chicagos ponios, prašydamos autografo ant diferencialių skaičiuotės vadovėlio...

O kaip pasirodys bendranautė Monika?

MENO KRITIKOS TEMOMIS

Skaitant A. Pužausko straipsnį balandžio 1 d., Naujienose apie Pirmyn Choro "Šikšnosparnių" operetės pastatymą atrodė straipsnis atspausdintas labai tinkama diena -- būtent "April Fool Day"... Jis kritikuoja Algirdą Brazį už neišmokimą "detailių" ir dainavimą "la la la" arba "ta ta ta". Jei p. Pužauskas bent kiek nusimano apie "Šikšnosparnių" operetę, tai jis turėtų patikrinti originalų tekstą vokiečių kalba ir įvairius vertimus ir sužinotų, kad pirmo veiksmo duete su dr. F. Eisensteinu dainuoja "la la la", o antro veiksmo duete su Rozalinda pulso ir sekundžių skaičiavime dainuoja "ta ta ta".

(K.S. Naujienos Nr.99)

Meno kritikas kepa kugelį pagal "nusiimanymą", ne pagal "skoni"

KADZIULIS AMERIKOJE

(Priėjo Kadziulis ir tarė)

-- Didelis dalykas radosi tarybinėje spaudoje, -- pasakė tautietis.
 -- Koks gi? -- paklausė kitas.
 -- Paprastai Tiesa būna keturių murzinių puslapių, o kartą pasirodė dvylikos puslapių.
 Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
 -- Vienuolikoje puslapių buvo įdėta Brežnevo kalba pasakyta ketvirtame kompartijos kongrese.

-- Koks skirtumas yra tarp medaus ir midaus?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
 -- Medaus mėnesiui reikia partnerio, o midumai gali garbinti ir vienas būdamas.

-- Kodėl Sovietų Sąjungoje skuba įsivesti supersoninius lėktuvus? -- paklausė kažkas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
 -- Su tais lėktuvais galima suskubti apsipirkti. Per vieną dieną maskvietis gali nupirkti bulvių Ukrainoje, pieno prie Uralo, mėsos Lietuvoje, o vakarop Maskvoje, per televizorių išgirs ti draugo Brežnevo kalbą apie ekonominio gyvenimo pakilimą.

-- Ar yra Rusijoje gražuolių rinkiniai? -- teiravosi jauna ponina.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
 -- Rusijoje klesti kiaulių šėrikųjų konkursai.

reikalingumą. Jis niekur nieko nevirtina, išskiriant palyginimą apie "dešras ir tortą"... Visam rašiny aiškiai buvo galima įžūrėti, kad jam rūpėjo apginti rašantį, bet ne išmanantį... (V. Baltrušaitis, Naujienos Nr. 101).

ORO BIULETENIS

Floridoje hurikonus vadina moterų vardais, bet Chicagoje susisukę hurikani pri Halsted gatvės, pavadinti turkiškais vyrų vardais. Tai yra hurikanas numeris pirmas -- Kemal Paša. Ir antrasis hurikanas -- Enver Paša. Hurikanologai iš Naujienų sąžiningai išaiškina kuris hurikanas į kur pučia, ir kuris hurikanas turi ar neturi kritulių broliams lietuviams. New Yorke dirbtinai koncentruojami lietingi debesys su viltimi, kad jų liūtys prapliups į Lietuvį Fono rezervuarus. Traviatos dvelkmė paliko visišką sausrą operos Šiltadaržyje. Antras Kaimas, nu-tviektas ankstyvo pavasarinės saulės spindulio, išleido balius želmenis. Nepritirimo ir įtartinimo šalna gali tuos želmenis pakąsti. Tokios šalnos dvelkimą ir Pogrindis jaučia ant savo želmenų. ALT S-ga stato palapinėse bendruomeniškos meilės mieste apsaugoti nuo žvairių tarpfrakcinių skersvėjų. Skautų kaziukinėje mugėje Chicagoje buvo netikėtas tarybinis leidinių po-tvynis. Iš tų leidinių paaikškėjo, kad karalaitis Kazimieras buvo

TURISTAI IR EMGEBISTAI

Apginkluotos, žiaurios bandos ieško bate kontrabandos šita mutinė sovietų knisis lig slaptųjų vietų.

Chicagoje ALT patalpose iškultas langas. Plyta tapo priešalitinės veiklos alegorija.

IŠ SPAUDOS ARUODŲ

BLYNAI NUNEŠA VISKĄ

Pernai prarastas Šaulių Sąjungos 51 metų minėjimas, bet jis davė nuostolius.
 Vėliau prarastas blynų balius davė pelno.
 (Naujienos, Nr. 106)

LITERATŪRINĖS KRITIKOS KABALISTIKA

... Eilėraščių ekspresija sustiprina gramatinių kategorijų opozicijas...
 ... eilėraštyje nemaža konkrečių karo meto realiųjų...
 ... žodis reikšmingas sąlyginėmis emocijomis asociacijomis...
 ... būdingas verlibro bruožas -- kompaktiškumas...
 ... vaidmuo tenka sintaksinėms paralelizmams, kurie išryškina semantines opozicijas, funkcionuojančias periodo limitu...
 ... eilutės antikadencija dematerializuoja metaforą...
 ... eilėraščių viršūnė išnaudoja leksinius - simbolinius obrutus...
 (Iš "Šiuolaikinės lietuvių literatūros bruožai" pusl. 299-300, "Vaga", 1969, Vilnius)

-- Nekalbėk tarybinėje literatūrine kalba, kalbėk kaip žmonės šneka!

darbo masių išnaudotojas, tai yra, buržuazinis nacionalistas. Pavasarinuose lietuvių baliuose laikėsi aukšta temperatūra, bet dėl cinzano liūčių, mažas matomumas (visibility).

Kas ten turi apetitą mums pro langą tvoti plytą? Gal bendruomenės veiksnys? Gal koks bimbinis kvailys?

AUŠRA LIČKUTĖ

KUR VIENYBĖ -- TEN GALYBĖ

Gera ten, kur viena partija - kas išdrįs, sakyk, subarti ją? Kur sovietinė visuomenė, ten visur vieninga nuomonė.

Bet netaip pas mus, Amerikoj -- mėtos žmonės, kaip isterikoj. Ir lietuviška bendruomenė turi šimtas vieną nuomonę.

Čia Vienybė, ten Akiračiai, girgžda Girnakalio dviračiai, dunda protestai Naujienose, žvanga rubliai Bimbos strėnose...

Kur gi ta vieninga akcija? Kožnas kampas -- nauja frakcija! Juk Baltųjų Rūmų lankose pakaitom tautiečiai lankosi.

Šneka jie ten už visuomenę, reiškia šimtas vieną nuomonę!... Ak, puiku, kur viena partija! kas išdrįs, sakyk, subarti ją? kas išdrįs ištart: pakarti ją?

SVEIKATOS PATARĖJAS

AKYS

Vienas iš neparankiausių reiškių orientuotis gyvenimo painiavose yra akių, regėjimo defektai. Todėl žmogus neturi varginti akių nuolatinu įsistebėjimu į skaidrias, sakysim, raudona, spalvas. Raudoną spalvą labai apšvelnina geltonos ir žalios spalvų priedai. Tačiau akis ganant vien raudonos spalvos spektrais, išsigijama labai komplikota akių liga.

Ta liga lotynų kalba vadinama morbus dialogicus. Tokia liga apsirgęs asmuo, suėjęs į pasikalbėjimą, nesugauja aplinkui savęs geltonų arba žalių spalvų spektrų. Vienintėliai tikrai jis mato tikrai raudonai žydinčią girtuoklio nosį, nes ji tikrai raudona. Kitus gi daiktus, kuriuos šis asmuo mato raudonais, nėra raudoni. To kiais atvejais jis privalo nešioti apsauginius akinius. Dialoginis akių traumatizmas veda į tam tikrą psichinį stovį, kurį tenka gydyti izoliuojant šį asmenį nuo raudono spektro objektų. Ypač gi jis turi vengti ryšio su asmenimis, kurie serga smegenų raudonlige.

NOSIS

Nosis yra svarbus žmogaus organas, sugebas uostyti. Uoslė labai svarbus asmens orientyras. Ji labai naudinga tarnyboje, kur galima susigaudyti iš kur ir koks vėjas pučia. Užuošti savo bosu nuotauką ir sekmingai laikų ją atspėti, yra viena iš svarbiausių nosies funkcijų. Lietuviškame visuomeniniame gyvenime labai svarbu per uoslę atspėti, kuriais bendradarbiais gali pasitikėti, o kurie tave klau-liskai išduos pirmame žingsnyje, apertš už akių, ir, rankas trindami, juoksis vien tik dėl

to, kad laiku nesuođei, kas per vieni tavo bendri. Nosis yra natūralus carte blanche įstotį į partiją: kur vėjas pučia. Kada turite reikalų su dažna lietuviška tarpusave polemika, patariama preventyviškai užkišti nosį.

Visuomenės veikėjas turi mokėti pusti muilo burbulus

SPAUDOS PERLAI

Lietuvės motinos diena Hamburge

Pasirodė mūsų jaunosios mergaitės su lietuviškais tautiniais šokiais. Ypač norėčiau iškelti, kad mūsų jaunosios šokėjos, išskyrus tik vieną, visiškai nekalba lietuviškai.

Europos Lietuvis (Dalyvis)

"Tikros žinios" apie Ameriką

Vis labiau paklūsta Pentagonui Amerikos universitetai, nes jie priklauso nuo Pentagono subsidijų ir todėl yra glaudžiai susiję su karine organizacija. Didžiulis Pentagono propagandos aparatas kaip voratinklis apraizgė visą šalį.

Mokslas ir Gyvenimas (Irena Vladimirovienė)

Bendruomenininkų beieškant...

(Atkelta iš 2 psl.)

Bendruomenės Finansų klausimą referavo JAV CV Ižd. Motiejus Vaišnys. Prelegentas labai išsamiai palietė JAV LB finansinę padėtį. Jo pasiskūsta, kad Bendruomenės ryšiai su "mase" nutrūko. Vyresnieji suse no, jaunimas ja nesidomi. (Pasirodo "pasaulyje" lyg ir kitaip, negu JAV-se dėl to jaunimo domėjimosi LB-ne. O gal viename pranešime remtasi faktais, kitame -- "wishful thinking"). Net apylinkių valdybas kai kur sudaryti sunku, konstatavo M. Vaišnys. Solidarumo įnašo pajamos JAV-se 1968-69 metais buvo \$7060.50. Gi po metų jos nukrito iki \$3916.95 -- netoli pusės! Išlaidos, deja, padidėjo. Dabartinė CV iki šiol išleido: \$13572.75. Iš jų: Tarybos prezidiumui -- \$1196.37, Informacijai \$1150.00; Tarybos narių kelionėms \$1519.85. Dainų šventės rengimui \$3500.00 ir kitos smulkesnės išlaidos.

Džiuginantis reiškiny s, sakė išdininikas tai padidėjusios aukos. Siūlė: 1. Rasti efektingesnius būdus skatinti visuomenę skirti dovanas bei palikimus Bendruomenės veiklai paremti. 2. Peržiūrėti LB įstatuose nario pareigas ir jo teises. 3. Suderinti LB ir ALT'o veiklą ir 4. Galimai greičiau siekti bendro fondo steigimo.

Diskusijose dr. Brazaitis siūlė JAV Tarybai pakeisti paskutinės sesijos nutarimą ir atsisakyti nuo Vasario 16 praoga surenkamų aukų.

Dr. Razma siūlė surasti rėmėjus, kurie kasmet aukotų bent po \$100 LB-nei. Tuos rėmėjus verbuti per LB apylinkes ir dalį surinktų aukų palikti apylinkių veiklai paremti. PLB ryši-

ninkas prie VLIKo Raugas siūlė paidinti solidarumo įnašą bent dvigubai ir pagerinti jo išrinkimo būdą. Kuo mažesnės apylinkės, tuo lengviau jose tvarkytis. Didesnėse siūlė steigti seniūnijas.

St. Barzdukas priminė sunkią PLB valdybos finansinę padėtį. Pirmoji valdyba net savo biudžeto neturėjo. Antroji ją turėjo, nes iš A.A. Juozo Bačiūno buvo gavusi \$13,000 aukų. Dabartinė valdyba verčiasi iš "Pasaulio Lietuvis", konstitucinių įnašų, kurie yra labai nedideli, ir iš Lietuvių Fondo aukų. Siūlė: 1. Išbaigti Lietuvių Fondo organizavimo tinklą (steigiamas Australijoje), 2. Populiarinti solidarumo įnašo idėją ir gerinti jo išrinkimo būdą. 3. Organizuoti bendrą LB fondą organizaciniams - visuomeniniams reikalams.

Kanados Krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas patarė JAV-se praplėsti LB Tarybą. Su apylinkėms ryšių atgaivinimui įtraukti į Tarybą apylinkių pirmininkus. Lėšoms padidinti rengti Lietuvių Dienas, kurios Kanadoje kas met duoda 1000 dol. pelno. Proporcingai JAV-ėse jos turėtų daug daugiau lėšų sutelkti. Steigti Kredito Kooperatyvus. Jų Kanadoje lietuviai turi keturis. Iš jų pelno (\$12,000,000 apyvartos) skiriama 10-12,000 lietuvių reikalams. Prie do lietuvių spauda už skelbimus dar gauna \$4000 kasmet. JAV-se tas prilygtų \$80-90,000. Tai iš tiesų būtų reali parama bendrinei veiklai finansuoti. Siūlė bendruomeninio fondo ne steigti iki nebus išbaigtas Lietuvių Fondo organizavimas.

JAV CV pirm. V. Volertas komentavo, kad be-

pigū kanadiečiams. Jų LB išikūrė "naujame vienkemyje". Gi JAV-se jai teko kurtis "sename dvare".

Gerai organizuotą ir aktualų pranešimą padarė Gureckas, JAV CV ryšininkas prie JAV valstybės Departamento apie CV veiklą šioje srityje. Jį papildė CV pirm. ir A. Gečys. Šiuo klausimu CV pageidavo spaudoje nekomentuoti bent 3 savaites. Tas "tylos" laikotarpis yra reikalingas valdybai painformuoti apie savo veiklą veiksnius.

Basanavičius...

(Atkelta iš 3 psl.)

vičių neva pas ligonį, jį persovė dviem kulkomis. Ši pasikėsimo priežastis dar ir dabar pats faktas rodo, kad Basanavičius kaž kam buvo pavojingas politinis veikėjas. Gyvendamas Bulgarijoje, Basanavičius visą laiką dirbo Lietuvos naudai, jis bandė slapta grįžti į Lietuvą ir galų gale grįžo.

1905 m. Basanavičiui ir kitiems politiniams veikėjams kilo mintis sušaukti Vilniuje lietuvių seimą. Jis parašė atšausukimą tuo reikalu į lietuvių tautą. Taip pat jis parašė memorandumą min. Vittei, kur išdėstė lietuvių politinius reikalavimus. Ten pat rusų valdžią painformavo apie tautinės demokratinės lietuvių partijos steigimą. Šie politiniai Basanavičiaus žygiai sukėlė karštų aistrų, bet nepakenkė Vilniaus seimo sušaukimui. Didžiajame Vilniaus Seime Basanavičius buvo ne tik pirmas, bet ir priešingų politinių krypčių moderatorių ir vienytos. Vilniaus seimo reikalavimas Lietuvai politinės autonomijos buvo antrasis Basanavičiaus žings-

Praeitą sekmadienį Čiurlionio ansamblio išvykos į P. Ameriką ruošimo komitetas ir ansamblio vadovybė buvo susitikę su Venezuelos LB pirmininku inž. V. Venckum, specialiai atskridusiu į Clevelandą aptarti išvykos programą. Nuotraukoje iš kairės: P. Mašiotas, A. Babickienė, V. Plečkaitis, I. Grigaliniaitė, dr. D. Degešys, N. Mažėlienė, inž. V. Venckus, R. Babickas, G. Plečkaitienė, A. Mikulskis, D. Dundurienė, O. Mikulskienė, P. Maželis, ponis ir F. Eidimtai, J. Carlos nuotrauka

nis į Lietuvos nepriklausomybę.

Vėliau Basanavičius aktyviai dalyvavo politinėje veikloje Vilniuje iki pat Pirmojo pasaulinio karo. 1917 m. jis pirmininkavo lietuvių konferencijai, kuri sudarė Lietuvių Tarybą ir išrinko jį tos tarybos nariu. Basanavičiaus politinio darbo vainikas -- tai Vasario 16 d. Nepriklausomybės akto pasirašymas. Šiuo aktu kartu su kitais pasirašiusiais jis realizavo ilgų metų kovos vaisius.

Basanavičius kaip politikas siekė atlikti savo gyvenimo misiją ir ją atliko. Po to nelaimingai susiklostė tokios politinės sąlygos, kad Basanavičius buvo lenkų okupuotame Vilniuje uždarytas kaip politinis belaisvis. Ir jis nebegalėjo reikštis aktyvioje politikoje. Tačiau jis visų lietuvių, išskiriant komunistus, buvo laikomas Vilniaus laisvės sargybininku ir mūsų tautos Patriarchu. Basanavičius buvo mūsų tautinės ir valstybinės sąmonės atgaivintojas ir vienas iš valstybės atkūrėjų. Šiuo atžvilgiu Basanavičius prilygsta Mindaugui, Lietuvos valstybės istoriniam ikūrėjui. Nuo Mindaugo iki šių dienų vyksta nepaliaujama lietuvių kova dėl Lietuvos valstybės ar šios valstybinės idėjos išsaugojimo, apgynimo ir realizavimo. Basanavičius buvo vienas iš šios kovos epochinių vadų. Šio nuopelno jam neatims nei Jurginis, nei kiti komunistiniai mūsų istorijos klastotojai. Tik nebūkime naivūs ir nesileiskime, kad mus kas kompartiniais vertinimais apgaudinėtų.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• ŠVIETIMO GAIRĖS.

Lietuviškojo ugdymo žurnalas nr. 4(8) 1971 m. Leidžia JAV LB švietimo taryba. Redaktorius P. Maldeikis, 2615 N. 39 St., Phoenix, Arizona 85008. Metams 2 dol.

Šiame numery lietuviškos pedagogikos klausimais rašo: V. Bagdanavičius, MIC, J. Kavaliūnas, E. Songinienė, A. Rinkūnas, V. Augustytė, I. Skuodas, V. Milavickienė, V. Vaitkevičienė, P. Joga, I. Malėnas, L. Sargys, P. Maldeikis.

• Dr. Antanas Kučas. AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Išleido J. Kapočius 1971 m. Kalbą tikrino A. Vaičiulaitis ir V. Kulbokas. Spaudė Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė, 639 psl.

Dr. A. Kučas šiame veikalė apžvelgia Amerikos lietuvių gyvenimą, pradedant nuo pirmųjų ateivių.

Leidinį paruošiant talkino dr. K. Jurgėla, V. Liulevičius ir a. a. Pr. Pauliukonis.

• Juozas Tininis. NUSKANDINTAS ŽIEDAS. Novelių rinkinys. Išleido Nida. 1970 m. 200 psl. Kaina 3.50 dol.

Visais gyvenbės, sveikatės bei pensijų draudimo, o taip pat ir akcijų-investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

FLUSH DOOR ASSEMBLY FOREMAN Lavonia woodworking plant needs experienced man, top pay and top benefits. Call Mr. Shaffer at (313) 422-7400 LIFETIME DOOR CO. 12500 MARRIAN RD. Lavonia, Mich. 48150 (39-42)

• SKAUTŲ AIDAS. 1971 m. nr. 4, balandis. Leidžia LSS Tarybos Pirmija. Vyr. red. J. Toliušis. Metams 5 dol. Adm. adr.: s. A. Orenstas, 6840 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimasis su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036 CLEVELAND, OHIO 44114

Grandinėlės ansamblio šokėjai, praeitą savaitę Clevelande dalyvavę tautų festivalyje, iš publikos sulaukė gausių aploдимentų. J. Carlos nuotrauka

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerijų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Inž. V. Venckus, Venezuelos LB pirmininkas, atskridęs į Clevelandą čiuurlioniečių išvykos į P. Ameriką reikalais, lydima Vlodo ir Salomėjos Knistautų, lankėsi Dirvoje.

• Neringos tunto tunti-ninkė s. N. Kersnauskaitė, atsiųsdama Dirvai 20 dol. auką, rašo:

„Malonėkite priimti Neringos tunto skaučių auką ir nuoširdžią padėką už dėmesį, kurį Dirva visada skyrė ir skiria Clevelando skautijai“.

Už auką Dirva nuoširdžiai dėkoja.

MIRUSIŲ DIENOS MINĖJIMAS

L.V.S. Ramovė Clevelando skyriaus valdyba 1971 m. gegužės mėn. 29 d., šeštadienį, 2 val. p. p. iš Naujos parapijos bažnyčios važiuoja aplankyti mirusiųjų kapus. Prašoma dalyvauti narius ir giminės.

Sekmadienį, gegužės 30 d. tuoj po pamaldų 12 val. iš Šv. Jurgio parapijos bažnyčios važiuojame į mauzoliejų aplankyti Lietuvos Prezidento Antano Smetonos kapo.

Pirmadienį, gegužės mėn. 31 d., 9 val. ryto pamaldos Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, už mirusius narius. Skyriaus nariai renkasi 8 val. 15 min. Dalyvausime su vėliava kartu su Amerikos veteranais vėliavos pakėlime. Po pamaldų prašome dalyvauti Amerikos veteranus ruošiamuose pusryčiuose. Šeimai 1 dol. Narius, giminės ir pažįstamus prašoma kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

L.V.S. Ramovė
Skyriaus Valdyba

• Superior Savings and Loan Assn. visi skyriai Clevelande dėl Memorial Day šventės, ši šeštadienį, gegužės 29 d. ir pirmadienį, gegužės 31 d. bus uždaryti ir bankinės operacijos nebus atliekamos.

• Inž. Raimundas Kudukis priėmė kvietimą užimti vakuojančią direktoriaus vietą Lithuanian Village bendrovėje. Naujasis direktorius jau būdamas ALT pirmininku nuoširdžiai rėmė bendrovės sumanymą pastatyti naujus lietuvių namus, o vėliau prisidėjo įvairiais patarimais ir paruošdamas preliminarinį naujųjų namų projektą.

• Apdraudos reikalais geriausių patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Čiuurlionio ansamblio vyrų choras koncerte Clevelande po išpilymo programos, Prieky Venezuelos LB pirm, inž. V. Venckus, kuris buvo atskridęs į Clevelandą galutinai aptarti čiuurlioniečių išvykos į P. Ameriką reikalais. J. Garlos nuotrauka

ATMINTINA DIENA MOKYKLOJE

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos metų užbaigimas įvyko gegužės 23 d. Šv. Panelės N. P. parapijos salėje.

Garbusis mokyklos vedėjas P. Balčiūnas, pakvietęs scenon JAV LB Clevelando 2 apylinkės pirmininką inž. Vl. Čyva ir Mokyklos tėvų komiteto pirmininką A. Kavaliūną, pagrindinėje savo kalboje daug įdomių ir naudingų minčių bei įsidėmėtinų įtaigų išdėstė tiek mokiniams, tiek tėvams.

Mokykla gali didžiuotis, beveikdama jau 14 metų. Dabar veikia 10 skyrių ir vaikų darželis. Mokinių skaičiai nemaži ir kinta nežymiai. Atsilikėlių procentai labai maži. Tačiau kyla klausimas, ar nevertėtų sustiprinti mokyklą, paigiant mokslo metų skaičių iki 12. Be to, gyvenimas iš-eivijoje verčia susirūpinti ir specialių klasių steigimu vaikams, nebekalbantiems lietuviškai. Taip pat juo toliau, juo plačiau svarstomas siūlymas pereiti į beklasę mokyklos sistemą.

Maloniausia išskilmės dalis buvo geriausių mokinių pagerbimas ir dovanų įteikimas. Iš kiekvieno skyriaus parinkta tokių po 3. Pagrečiui tokie pat mokinių skaičiai apdovanoti už laimėtą varžybą: deklamavimo, skaitymo, vaidinimo, sporto ir kt. Vaikų gi darželio "didžiūnai", žinoma, apdovanoti visi. Vyresniesiems dovanojamos knygos suaukotos LB apylinkės.

Šiame mokyklą baigę aštuonetas mokinių: A. Čiurberkis, S. Kazėnaitė, R. Kazlauskas, M. Laniauskas, D. Miškinytė, A. Narušaitė, V. Nasvytytė ir R. Sniečkutė. Pakilia nuotaika mokyklos vedėjas drauge su klasės auklėtoju S. Laniausku įteikė jiems atestatus ir dovanas. Baigusieji iš savo pusės įteikė gražią dovaną savo klasės auklėtojui. Nu-

GROŽYBIŲ POLĖKIAI

Ilgai lauktu Čiuurlionio ansamblio koncertu gėrėjomės geg. 22 d. Naujosios parapijos salėje.

Patyriai suplanuotą programą sudarė: Mišrus choras. Liaudies dainos. Mes padainuosim -- harm. A. Mikulskio, Anksti rytą atsikėlus -- harm. A. Mikulskio, Lopšinė -- harm. A. Mikulskio, Piemenėlių raliavimas -- harm. A. Mikulskio, Anoj pusėj Nemuno -- harm. M.K. Čiuurlionio, Oželis -- stil. St. Šimkaus ir Anoj pusėj ežero -- stil. J. Žilevičiaus. Vyrų choras. Stilizuotos liaudies dainos. Augo kieme klevelis -- J. Karoso, Lopšinė (Miegelio noriu labai) -- A. Mikulskio, Oi, kad išaušytų -- J. Žilevičiaus ir Noriu miego -- J. Bendoriaus. Moterų choras su kanklių orkestru. Liaudies dainos harm. A. Mikulskio. Audžia, audžia, Kur lygios, lygios lankos ir Augo, au go lazdynėlis. Tautiniai šokiai. Blezdingėlė, Su-

širdų padėkos žodį buvusių abiturientų vardu tarė V. Nasvytytė, jausmingai žadėdama pasišvęsti tėvynei ir tautai. Įkvėpimai stipriai paveikūs. Gražiai dar palietė savo kalbose gėrio, prakilnumo ir tėvynės meilės būtinumą Aukštesn. pedagog. kursų direktorius V. Kavaliūnas, inž. Vl. Čyvas ir A. Kavaliūnas.

D. Kiziui paskelbus tėvų balsavimo išdavus, paaiškėjo, kad tėvų komiteto sudėtis kiek pasikeis. Oficialiai daliai pasibaigus, dar jaukiai pasivaišinta. Specialios vaišės parngtos mokytojams ir buvusiems abiturientams.

Vladas Braziulis

batėlė, Malūnas ir Kalvelis. Mišrus choras su kanklių ir pučiamųjų liaudies instrumentų orkestru, Lietuva, brangi -- J. Naujalio. Liaudies dainos harm. A. Mikulskio. Skamba, skamba kankliai, Baladė -- Aš nusieičiau į Klaipėdužę, Pasėjau linelį, Nuvažiav tėvelis ir Papartėlis. Dirigentas -- muz. A. Mikulskis, kanklių orkestro vadovė -- O. Mikulskienė, solistai -- Ir. Grigaliūnaitė, A. Gylis ir Vl. Plečkaitis, chormeisteris -- R. Babickas, tautinių šokių vadovai -- J. Kavaliūnaitė ir M. Leknickas, režisierius ir dekoratorius -- P. Maželis ir grimuot. ir šukuot. -- G. Mazoliauskaitė.

Chorai pasirodė kruopščiai ištobulinti. Muzikalumas nutiekia labai kilniai. Bendrųjų tonų, pajėgimų ir spartų deriniai tikrai glustni. Pareigos itin budrios ir lepios. Solistai aiškiai pagražino įvairaus pobūdžio įtarpus. Platesniu muzikiniu išsilavinimu ir technika pasižymėjo Ir. Grigaliūnaitė. Pranešėjai V. Žilionytė, atsizvelgdama į svečius kintataučius, trumpai, bet esmingai skelbė anglų kalba kūrinių turinį.

Kanklių orkestras -- puiki bet kurių choro atspalvių puošmena. Tai yra brangus lietuviškos dvasios turtas. Pučiamųjų instrumentų kapela su sidarė iš lumzdelių, ragelių, skudučių, trimtų ir kt. Gera tai, kad laimėta sunkiai pasiekiamoji tokių instrumentų dar-na.

Šokėjai nustebino gražia pažanga. Gyvumas padidėjęs, judesiai praplėsti, šypsniai apšvietę veidus ir junginiai skoningi bei dailūs. Įspūdingus ypatingai sustiprino choras ir orkestras.

Venezuelos LB pirmi ninkas -- inž. Vl. Venckus lengvai įtikino publiką trumpame savo sveikinimo žodyje, kad ansamblio laimėjimai numatomose Pietų Amerikoje gastrolėse esą neabejotini.

Žiūrovams nuotaikingai išsikonėjęs ir vis perteikta pora kūrinių bisui, o baigoje ansamblio išvykos vykdomojo komiteto pirmininkas F. Eidimtas išpūdingai padėkojo vadovams bei visam ansambliui ir įteikė didelę gėlių pini-nę, čia pat kviesdamas

visus svečius pasivaizinti vieną kitą valandėlę.

Lankytojų prisirinko per 500 asmenų. Net vietos pritrūko.

Linkime geriausios kloties P. Amerikoje. Vladas Braziulis

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

NAMŲ RUOŠA IR PAGELBA VIRTUVĖJE

Mes esame suinteresuoti samdymu žmonių, kurie norėtų dirbti pilnu arba daliniu laiku, bet negalėjo gauti darbo dėl kalbos nemokėjimo. Jūs būtumėte išmokinti darbui virtuvėje ar namų valymo darbams mokančio jūsu kalbą. Mes taip pat galėtume padėti jums išspręsti susisiekimo problemas.

SUBURBAN PAVILION, INC.
20265 EMERY RD. 475-8880

CUSTODIAN

Position now available for individual with several years of custodial and maintenance background, at our Warrensville Center Cedar Rd. office. Should have good mechanical ability.

Please either apply in person or call the personnel department at

241-2100 ext. 320 or 494

Union Commerce Bank

East 9th at Euclid

an equal opportunity employer

Sears **SPRING MONUMENT SALE**

A Sears monument says so much, so beautifully.

Dabar sumažintos kainos vasaros metu įrengimui

Antique Gray Monument
40" x 24" overall size
Reg. \$289.95 **\$259.88 NOW ONLY**

Antique Gray Marker
24" x 12"
Reg. \$84.95 Now Only **\$74.88**

Diamond Red Marker
24" x 12"
Reg. \$99.95 Now Only **\$89.88**

Bronze Marker—Imperial Line
24" x 12"
Reg. \$124.95 Now Only **\$109.88**

Skambinkite arba rašykite susitikimui jūsų namuose jūsų patogumui! Į kainą įskaitytas pristatymas 50 mylių spinduliu nuo krautuvės (išskyrus kapinių sąskaitas). Naudo-kitės Sears Convenient Credit Plan.

Send for Free Brochure and further information

Išpardavimas iki birželio 15.

Sears
West 110th-Lorain
251-3100

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras, Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

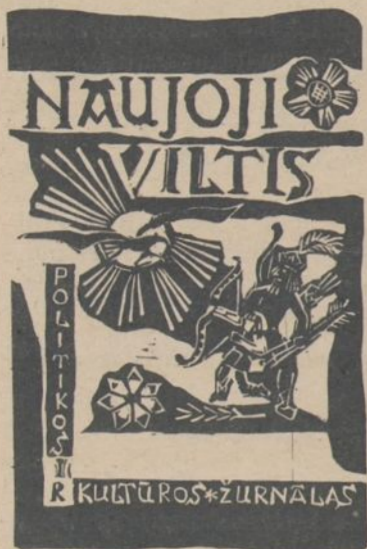

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos jaunieji mokiniai stebi vyresnius gautuosius mokslo užbaigimo diplomus. J. Garlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirva ateinančią savaitę, dėl Memorial Day šventės, išeis tik vieną kartą — penktadienį, birželio 4 d.

• NAUJOJI VILTIS, politikos ir kultūros žurnalas Nr. 2 jau išėjo iš spaudos. Šiame numery: Vienos iliuzijos tragiška pabaiga (vedamasis), J. Balys — Kas yra tauta? R. Kolum — Etniškumo reikšmė JAV-se, A. Jurgėnas — Išėjviai kovoje dėl Lietuvos laisvės, B. Nemickas — Rusijos-Kinijos kivičas, V. Alantas — Antroji vizija fabrike, Č. Gedgaudas — Kėstučio priesaika, J. Jurevičius — Kun. V. Mironas valstybininkas, visuomenininkas, J. Gliuda — Apie Pulgį aušroską, B. Auginas — Žaibo metafora: nauju knygu apžvalga, lietuviškoji veikla ir kt.

Žurnalas 120 psl. Kaina 2 dol. Gaunamas šiuo adresu: Naujoji Viltis, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Spaudė Vilties spaustuė Clevelande.

• St. Barzdukas, L. Dambriūnas, dr. P. Jonikas, dr. A. Salys ir dr. Pr. Skardžius, švietimo tarybos paskirti į komisiją tikrinių vardu rašybai tvarkyti, priėmė su nežymiais pakeitimais ir papildymais prof. A. Salio projektą "Didžiųjų raidžių rašymas tikriniuose varduose", ir švietimo taryba jį leidžia mokyklai, spaudai ir visuomenei vadovautis. Iš spaudos išeis už kelių savaitių.

ATITAIMAS

Atsiprašau gerb. Redakciją ir skaitytojus už parašymą klaidingos datos Juozas Bačiūno paminklo atidarymo reikalu.

Paminklo atidarymas įvyks ne gegužės 30 d. kaip buvo rašyta, bet 31 d. (kapų puošimo dienoje) Lietuvių Tautinėse Kapinėse, Chicagoje.

K. Radvila

• Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, šį rudenį, lapkričio 14 d., rengiamas Lietuvos kariuomenės įkūrimo sukakties minėjimas. Ta proga bus pagerbti Lietuvos kariuomenės kūrėjai-savanoriai ir muziejuje pakabinti pirmųjų žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės karių — didvyrių paveiksliai. Dedamos pastangos ta proga kuo tinkamiau, efektingiau išdekoruoti būsimą apeigų salę. Dailininkai, turi tai idėjai pabrėžti tinkamų paveikslų, maloniai prašomi muziejui paskolinti. Paskirti asmenys ar organizacijų vadovai, taipgi prašomi asmeniniai, laiškais ar telefonu, dėl dalyvavimo šiose patriotinėse iškilmėse, susižinoti su muziejaus kuratoriumi, kūrėju - savanoriu, Konstantinu Petrausku.

Muziejaus adresas: 4012 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Telefonas: 847-2411. Skambinti tik 1-4 val.

• Vilniuje Dailės parodų rūmuose praeitą savaitę atidaryta dail. Vytauto Igno iš New Yorko darbų paroda. Paroda atidarė Dailės muziejaus direktorius P. Gudynas, apie dailininką ir jo kūrybą kalbėjo dail. prof. A. Gudaitis bei Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komiteto pirmininko pavaduotojas V. Kazakevičius.

Parodoje išstatyta 80 darbų — tapybos drobių, graviūrų (ksilografijos ir lino raižinių), spalvotų piešinių ir akvarelių.

Atidaryme, gegužės 19 d., dalyvavo ir pats dail. Vytautas Ignas, kuris yra iš New Yorko nuvykęs į Vilnių.

ŠAULIŲ KULTŪRINĖ SAVAITĖ

Šaulių kultūrinės savaitės birželio 13-20 d. Dainavoje, Manchester, Mich. sudaryta tokia programa:

Sekmadienį, birželio 13, registracija. Pirmadienį teis. Vinco Šarkos paskaita ir po pietų šaudymo pratimai. Antradienį Kazimiero Daugvydo paskaita ir po pietų šaudymo pratimai. Trečiadienį žurn. Vlodo Mingėlos ir Jono Šepečio paskaitos ir po pietų šaudymo pratimai. Ketvirtadienį šaulių moterų diena: istorikė Stefa Kau-

IV Dainų šventės, kuri įvyks 4 d., liepos 4 d. Chicagoje, vidaus tvarkos komisija. Iš kairės: Vytenis Šilas kom. pirm., Jonas Paronis, Dalia Dundziliienė, Albina Ramanaušienė, Irena Smieliauskienė ir Aldona Jovarauskienė, Trtksta Zigmą Jaunias. Komisija organizuoja bilietų kontrolę prie įėjimo į salę ir publikos susodinimą -- vietų nurodymą, pasitarkinant lietuvių jaunimo organizacijas.
P. Maletos nuotrauka

nelienė pristatys Stef. Rūkienės knygą "Grįžimas į Laisvę". Kitai programos daliai vadovauja š. Kunigunda Kodatienė.

Penktadienį Jūros šaulių diena: agr. Jurgio Baublio ir žurn. Karol. Milkovaičio paskaitos. Likusiai programos daliai vadovauja Mykolas Vitkus. 8 v.v. Centro valdybos posėdis. Šeštadienį jaunimo diena: dr. K. Pautienio, rašytojo Vytauto Alanto ir žurn. Roberto Selenio paskaitos. Šaulių laikraštinių pagerbimas, meninė programa ir Joninių laužas. Jaunimo dienos vadovai: Jonas Šostakas, J. Sventickaitė ir R. Selenis. Sekmadienį 1941 m. Lietuvos sukilimo paminėjimas: Pamaldos, paskaita ir žuvusių pagerbimas. Šios dienos minėjimas ruošiamas kartu su Lietuvių Fronto Bičiuliais.

Stovyklos administratorius Jonas Šostakas senj. padėjėjas Stasys Malinauskas. Gydytojai: dr. Vytautas Miletris ir dr. Kazys Pautienis. Gailestinga sesuo Cecilija Balsienė. Valgyklos vedėjas Juozas Augaitis, maistinininkas Jonas Butkus, kontrolierius Jonas Balnionis.

Šeimininkė Vera Kubokienė, jos padėjėjos I. Kniurienė, A. Telyčėnėnė, Liaukadija Banaitienė ir B. Kulkauskienė. Vėliavų komandos pakėlimo ir sargybos viršininkas Vincas Kniura. Laužo paruošėjas Juozas Kinčius.

Šioje šaulių kultūri-

'DAINOS' KONCERTAS BALTIMORĖJE

Vyrų choro "Dainos" koncertas, įvykęs balandžio 17 d., buvo paskutinė Liet. Svetainėje kul-

nė savaitė kviečiama dalyvauti ir patriotinė lietuvių visuomenė.

A. Grinius

• DETROITO LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBAS nutarė surengti iškilmingą akademią spalio mėn. lietuviui rašytojui pagerbti. Toks lietuvi rašytojo pagerbimas bus bene pirmas lietuviškame kultūrinia me gyvenime. Akademijoje dalyvaus ir lietuvių rašytojų d-jos pirmininkas L. Andriekus.

Kultūros klubo valdyba šiam pagerbimui suruošti yra reikalinga materialinės paramos.

Jei atsirastų mecenatų, akademijos proga būtų apdovanotas ne vienas bet keli rašytojai. Tam reikalui ieškomi mecenatai ir laukiamos aukos. Aukas siųsti: A. Musteikiui, 216 W. Greenale, Detroit, Mich. 48203 arba Stefai Kauneienei, 531 W. Grand Blvd. Detroit, Mich. 48216.

• JŪRŲ ŠAULIŲ "ŠVYTURIO" kuopos šaulys Jonas Balsys prie National Guard Detroit te baigė šaudymo instruktorių kursų ir gavo leidimą vadovauti įvairiems šaudymams. Jis sutiko būti kuopos šaudymo instruktoriumi.

Kuopos šaulių išvažiavimas į p.p. Kodačių vasarvietę įvyks birželio 6 d. Ten bus atlikti šaudymo pratimai nuo 8 v. ryto ir po jų bendri pietūs. Pietus paruos šaulės jūrininkės. Išvažiavimą kviečiama dalyvauti ir visuomenė ir su šauliais gražiai praleisti pavasario dieną.

• Į ŠV. ANTANO parapijos aukstinį 50 metų sukakties paminėjimą birželio 13 d. atvyks vėskupas Vincentas Brizgys ir tą dieną 10:30 laikys mišias šv. Antano bažnyčioje. Banketas įvyks Lietuvių Namuose sekmdienį birželio 13 d. tuoj po pamaldų.

tūrinių baltimoriečių pra-moga prieš vasaros pertrauką. Nepaisydama lietingo vakaro, susirinko judresnioji vietos lietuvių, kuri apskritai dar būna matoma lietuviško-se sueigose. Nepatingėjo atvykti pas mus pasisvečiuoti ir keletas Washingtono lietuvių.

Atsiskleidus uždangai muzikiniais ženklais papuoštoje scenoje nustebome pamatę vienodai apsirengusių dainininkų padidėjusį būrį su choro muzikine vadove Lelija Bekerskiene priešaky. Ramunė Buivytė, pasirėdžiusi tautiniais drabužiais, abiem kalbom trumpai aptarinėjo kiekvienos dainos pobūdį ir dvasią.

Koncertas sutapo su vietinės liet. šv. Alfonso parapijos klebono prel. L. Mendelio 73 metų amžiaus sukaktimi. Ta proga "Daina" jam išteikė atitinkamą lapą - adresą, kurį pirmą garsiai perskaitė vienas dainininkų -- akt. J. Kazlauskas. Sustojusi publika kartu su choru sukaltuvininkui sugiedojo "Ilgiausių metų".

Antroji koncerto dalis buvo skirta prelato garbei. Pasikeitė scenoje šviesos, ir choras smagiai užtraukė "Žygi į Vilnių". Paskui giliais atodūsiais bangavo "Op op, kas ten, Nemunėli", nutilingavo ilgesingoji Brahmsio "Lopšinė" ir pabaigai gyvai nuskambėjo liaudies daina -- "Kalvelis".

Bet klausytojai pigiai nepasidavė: tol plojo, komomis baladoje ir nerimavo, kol išprašė dar vieną, "Namo broliukai". Dabar choras suskamba visa jėga, ragindamas "namo darbėlių dirbti".

Scenon išnirusios dvi mažos mergaitės išteikė dirigentei gėlių puokštę, o pranešėjai R. Buivytei plačiai išsiskleidusį bal-tą žiedą, kuris gražiai tiko prie jos rausvo, puošnaus apdaro. Taut. S-gos sk. pirm-kas Vl. Bačanskas tarė "Dainai" kelėtą žodžių, užbaigdamas poeto N. Rastenio posmeliu -- "Kol lietuviai savas dains dainuos, tol mūsų Lietuva gyvuos".

Sambūri sveikino ir vietos Liet. Bendruome-

nės pirm-kas J. Šilgalis, o J. Brazauskienė B-nės vardu ryžtingajai choro vadovei išteikė dovana -- tautodailės kryžių, aptvertą darželiu. J. Šilgalis savo žodyje sakė, kad besiklausydamas dainavimo, tarpais pamiršęs, ar čia, sveitur mes esame ar Lietuvoje. "Daina" esanti didelės baltimoriečių turmas, visų mūsų remtinas, kad dar ilgai išvertų.

Iš viso padainuota 18 dalykų, tik 3 jų nelietuvių kūryba. Vienos dainos skambėjo ryškiau, su gilesniu išsijautimu, kitos blankiau. Dvasios pakilumo ir balso išraiškos ypač pasigesta kvar-tete. Ji sudarė to paties choro dalyviai: Igor Kučiauskas, broliai Vincas ir Vytautas Duliai ir Vyt. Mildažis. Jie padainavo 4 dainas.

"Dainos" sambūrio vi-sam pajėgumui pasirodyti trukdė kai kurios aplinkybės. Neseniai įstojusieji nariai, matyti, dar nespėję pagauti dainų dvasios. Vienas kitas dainininkas dėl ligos negalėjęs dalyvauti visose repeticijose, o kitam gal ir liet. kalba buvusi ne visai įprasta.

Melodija yra tarsi švarus, blizgantis stiklo paviršius: ir mažiausias šapelis ant jo nepasislėps nepastebėtas. Nepaisant spragų, publiką valdė vienas noras ir bendras linkėjimas, kad sambūrio vyrai ir toliau lavintųsi, kad tik neatlyžtų. Kas sunkiau pasiekiamas, tai ir nuopelnai didesni. Dainininkų pastangas ir darbą publika priėmė su dėkingumu.

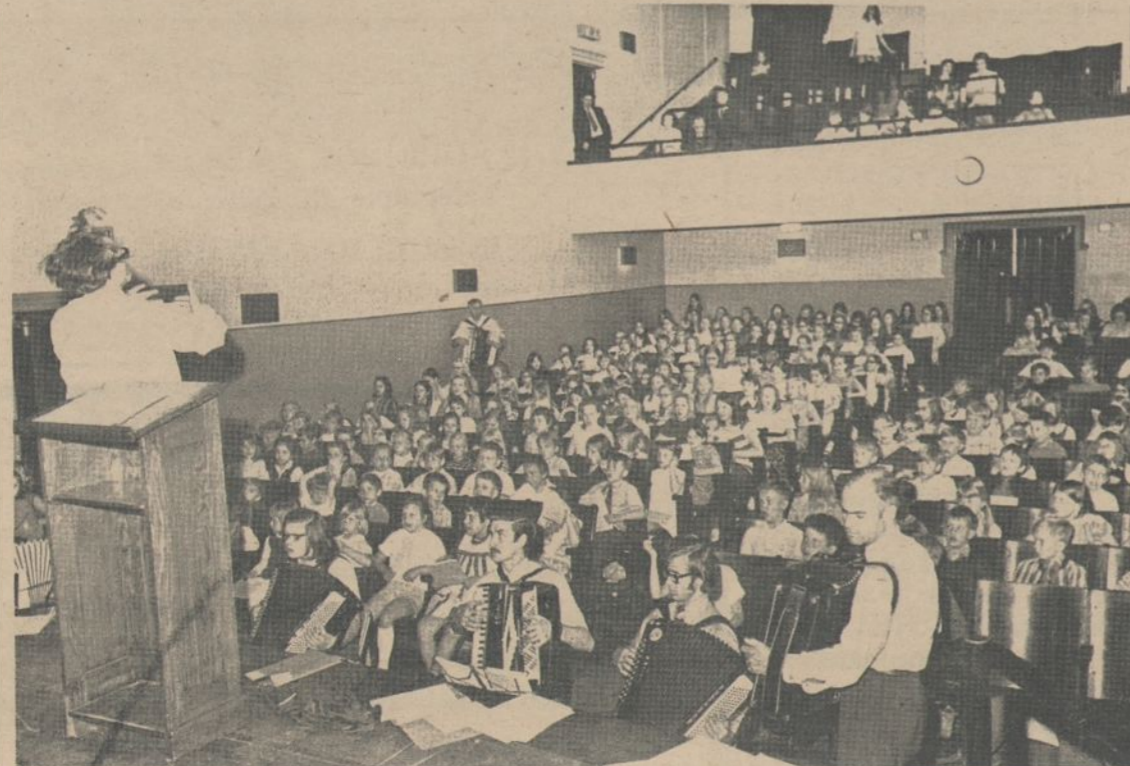
Nuolatiniai choristams įkvėpėju, o publikos dėmesio patraukia yra "Dainos" sambūrio iškūrinė ir pirm-kas kun. A. Dranginis. Šalia kunigystės liet. daina atrodo tapusi jo antruoju pašaukimu.

Koncerto klausėsi ir senosios "Dainos Draugijos" (1931-1954) steigėjų ir dainininkų būrelis. Jų tarpe buv. choristė Julija Rasteniene ir po ligos gražiai atsigavęs poetas N. Rastenis, anuomet dainavęs tenorų tarpe.

Jau antri metai iš eilės choras pakviečiamas padainuoti Am. Legijono pagelbininkų viso Baltimorės miesto dalinių su rengiamame muzikos festivalyje. Pernai mūsų vyrai su savo programa aplankė Elizabetho, N.J. lietuvius.

Vasaruo 16-tąja ir kitomis iškilmingomis progomis "Dainos" sambūris pagieda savo parapijos bažnyčioje.

Kad išeiivijoje, nepaisant vēstancios lietuvių bės, daina dar vis neaptilusi, tai ne dėl mūsų pomėgio pramogauti ar patriukšmauti, bet kad daina dėl istorinių aplinkybių iš seno yra tapusi mūsų tautos dvasinės būsenos išraiška ir atrama. Šitai teisingai nusakė prof. J. Eretas: "Kas svetimųjų priespaudoje yra ējēs tokį ērškę-čiuotą kelią, nerasdamas teisingo teisėjo, tas išsilaisvina per dainą... Daina šiandien gyvenės nei bet kada, nes kur ašaros teka, ir ji teka drauge kaip guodėja". (sm)

Chicago Jungtinis Lituanistinių Mokyklų choras, vienos repeticijos metu ruošiantis dalyvauti IV Dainų šventėje Chicagoje, liepos 4 d. P. Maletos nuotrauka